

Betænkning

over

I. forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m. og II. forslag til lov om ændringer i statshusmandsloven.

(Afgivet af udvalget den 25. februar 1960).

Udvalget har holdt 6 møder og herunder haft et samråd med landbrugsministeren, som desuden skriftligt har besvaret en række af udvalget stillede spørgsmål.

ad I. forslag til lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.

Et *flertal* (socialdemokratiets, venstres, det radikale venstres og Danmarks retsforbunds medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse, idet mindretallet er af den opfattelse, at man med den nuværende lovgivning foretager fejlinvesteringer med statsmidler, ligesom mindretallet ønsker at begrænse statens udlånsvirksomhed. Mindretallet ønsker at nedsætte rådighedsbeløbene, og at udlånene begrænses til at omfatte oprettelse af nye brug på nyindvundne arealer af god beskaffenhed, oprettelse af brug i den tyndtbefolkede del af Sønderjylland, sammenlægning af små brug og fremskaffelse af tillægsjord til for små brug.

Rådighedsbeløbene til disse formål burde begrænses til 10 mill. kr. årligt, og udlånsbeløbet nedsættes fra de nuværende 30 mill. kr. til 10 mill. kr., hvorved besparelsen vil udgøre 20 mill. kr. for statskassen.

Ad II. forslag til lov om ændringer i statshusmandsloven.

Til lovforslaget har ministeren stillet nedenstående ændringsforslag nr. 1-4, der er af redaktionel og tydeliggørende karakter.

Et *flertal* (socialdemokratiets, venstres, det radikale venstres og Danmarks retsforbunds medlemmer af udvalget) har tiltrådt de af ministeren stillede ændringsforslag og indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med disse ændringer.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse. Skønt den af landbrugsministeren nu nedsatte landboskommission bl. a. vil komme til at behandle jordlovgivningen, finder mindretallet, at man allerede nu under henvisning til den strukturændring, landbruget gennemgår i disse år, burde begrænse statens muligheder for at gøre forkøbsret gældende ved ejerskifte. Mindretallet kan ikke tiltræde, at man indfører begrebet driftstilskud til nyoprettede statshusmandsbrug. Mindretallet må endvidere stærkt vende sig mod, at man indfører en uopsigelig spærreprioritet og gør lånene uopsigelige fra debtors side også ved ejerskifte, ligesom mindretallet må gå imod, at man udvider administrationens muligheder for at ændre afdrags- og rentebetingelser efter bedømmelse af en ny ejers kvalifikationer.